

Основи бізнес-планування

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	121 Інженерія програмного забезпечення 122 Комп'ютерні науки 126 Інформаційні системи та технології	Інститут / факультет	Комп'ютерних наук і програмної інженерії
Назва програми	«Інженерія програмного забезпечення» «Комп'ютерні науки та інтелектуальні системи» «Програмне забезпечення інформаційних систем»	Кафедра	Програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська, Англійська

Викладач

Лобач Олена Володимирівна

Elena.Lobach@khpi.edu.ua

К.т.н., доцент, доцент кафедри СУ. Кількість наукових та навчальних публікацій – більше 45.
(<https://scholar.google.com/citations?user=VKuoi4gAAAJ&hl=ru>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203001952>, <https://orcid.org/0000-0001-7494-9997>).

Курси, що викладає: «Методологія та методи управління проектами», «Управління якістю в проектах», «Управління конкурентоспроможністю об'єктів», «Економіка управління проектами», «Системний інжиніринг», «Стек технологій .NET», «Якість і тестування програмного забезпечення», «Управління проектами розробки та реінжинірингу інформаційних технологій»

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна «Основи бізнес-планування» є вибірковою навчальною дисципліною з профільованого пакету дисциплін 02 "Software Development and Startup" за спеціальностями 121 «Інженерія програмного забезпечення», 122 «Комп'ютерні науки» та 126 «Інформаційні системи та технології». Вона викладається у шостому семестрі в обсязі 90 год.(3 кредити ECTS), зокрема: лекції – 32год., лабораторні – 16 год., самостійна робота – 42 год. У курсі передбачено два змістових модулі та дві модульні контрольні роботи. Завершується дисципліна заліком. Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні принципи та підходи до планування; джерела та методи розробки бізнес-ідей; методи, процедури та технології бізнес-планування та інформаційні технології, які використовуються для моделювання бізнесу та оцінки бізнес-проектів; придбання навичок формулювання і представлення бізнес-ідеї, проведення аналізу ринку, розробки бізнес-плану.
Цілі курсу	Метою викладання дисципліни є вивчення студентами, які навчаються на спеціальностях 121 «Інженерія програмного забезпечення», 122 «Комп'ютерні науки» та 126 «Інформаційні системи та технології», методів, процедур та технологій бізнес-планування
Формат	Лекції, лабораторні роботи, консультації. Підсумковий контроль – залік.
Семестр	6

Обсяг (кредити) / Тип курсу
(обов'язковий / вибірковий)

3/ Вибірковий

Лекції (години)

32

Лабораторні

16

Самостійна робота (години)

42

Програмні
компетентності

- 121-K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 121-K02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 121-K05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- 121-K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- 121-K07. Здатність працювати в команді.
- 121-K21. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.
- 122-3K1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 122-3K2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 122-3K3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- 122-3K6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- 122-3K7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- 122-3K8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 122-3K9. Здатність працювати в команді.
- 122-3K10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- 122-3K11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- 122-3K12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- 122-3K14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 122-СК10. Здатність застосовувати методології, технології та інструментальні засоби для управління процесами життєвого циклу інформаційних і програмних систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог замовника.
- 126-K3 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 126-K3 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 126-K3 3. Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності.
- 126-K3 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- 126-K3 6. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.
- 126-K3 7. Здатність розробляти та управляти проектами.
- 126-K3 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- 126-KС 1. Здатність аналізувати об'єкт проектування або функціонування та його предметну область.
- 126-KС 9. Здатність розробляти бізнес-рішення та оцінювати нові технологічні пропозиції.
- 126-KС 12. Здатність управляти та користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними системами та технологіями (у тому числі такими, що базуються на використанні Інтернет).
- 126-KС 13. Здатність проводити обчислювальні експерименти, порівнювати результати експериментальних даних і отриманих рішень .
- 126-KС 14. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї й реалізовувати їх у проектах (стартапах).

Результати навчання	Методи викладання та навчання	Форми оцінювання (поточне оцінювання CAS, підсумкове оцінювання FAS)
<p>121-ПР22. Знати та вміти застосовувати методи та засоби управління проектами.</p> <p>121-ПР24. Вміти проводити розрахунок економічної ефективності програмних систем.</p> <p>122-ПР11. Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт).</p> <p>126-ПР11. Демонструвати вміння розробляти техніко-економічне обґрунтування розроблення інформаційних систем та технологій та вміти оцінювати економічну ефективність їх впровадження.</p>	<p>Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття, командна робота, кейс-метод, метод зворотного зв'язку з боку студентів, проблемне навчання</p>	<p>Письмові індивідуальні завдання до лабораторних робіт (CAS), оцінювання знань на лабораторних заняттях (CAS), експрес-опитування (CAS), онлайн - тести (CAS), підсумковий/семестровий контроль у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу (FAS)</p>
Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни	<p>Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:</p> <p>Бізнес-аналітика стартапу</p>	<p>На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:</p> <p>Основи прототипування</p>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів	<p>100% підсумкове оцінювання у вигляді заліку (30%) та поточного оцінювання (70%).</p> <p>30% залік: семестровий залік, відповідно до графіку навчального процесу</p> <p>70% поточне оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40% оцінювання завдань на лабораторних роботах; • 30% проміжний контроль (2 модульні контрольні роботи)
	90-100	A	<p style="text-align: center;"><u>відмінно</u></p> <p>позитивні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі; <p>негативні критерії оцінювання:</p> <p>відповіді на запитання можуть містити незначні неточності</p>		

82-89	B	<p><u>добре (B)</u></p> <p>позитивні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі; <p>негативні критерії оцінювання:</p> <p>відповіді на запитання містять певні неточності</p>
74-81	C	<p><u>добре (C)</u></p> <p>позитивні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі; <p>негативні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач
64-73	D	<p><u>задовільно (D)</u></p> <p>позитивні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі; <p>негативні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі
60-63	E	<p><u>задовільно (E)</u></p> <p>позитивні критерії оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання основних фундаментальних

			<p>положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі; негативні критерії оцінювання: - незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач</p>		
	35-59	FX	<p><u>незадовільно з можливістю повторного складання</u> позитивні критерії оцінювання: - додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом; негативні критерії оцінювання: - незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі</p>		
	0-34	F	<p><u>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</u> негативні критерії оцінювання: - повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач</p>		

Політика курсу

Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку університету. Брати активну участь у навчальному процесі. Студенти зобов'язані відвідувати заняття згідно розкладу та дотримуватися етики поведінки. У разі відсутності студентам необхідно буде виконати всі завдання, щоб компенсувати пропущені заняття. Виконання лабораторних робіт вимагає попередньої підготовки та завчасного опрацювання всіх необхідних матеріалів. Письмові завдання повинні бути подані до встановлених строків.

Структура та зміст курсу

Тема 1	Планування як інструмент управління бізнесом	Лабораторні заняття 1	Розробка плану розвитку бізнесу. Застосування різних типів планування та видів планів	Самостійна робота	Вивчити застосування практики планування в українському та європейському бізнесі
Тема 2	Методологія та організація планування.				Проведіть аналіз проблем застосування бізнес-планування на українських підприємствах
Тема 3	Стратегічне планування та бізнес-план	Лабораторні	Методи планування та		Вивчити роль та значення бізнес-планування для

		заняття 2	прогнозування. Програмне забезпечення MS Project .	малого та середньо бізнесу
Тема 4	Інформаційне забезпечення планування			Вивчити застосування методів прогнозування та імітаційного моделювання в плануванні
Тема 5	Поняття бізнес-ідеї, джерела та методи розробки бізнес-ідеї	Лабораторні заняття 3	Розробка бізнес-ідеї та способи її представлення. Розробка плану виконання робіт по створенню бізнес-плану в MS Project	Вивчити застосування методів Гордона та "опитувальника" для розробки бізнес-ідеї
Тема 6	Основні етапи розробки бізнес-плану. Вимоги до структури та змісту бізнес-плану			Вивчити поняття бізнес-моделі та основних її елементів
Тема 7	Опис бізнесу. Інструменти та методи. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища	Лабораторні заняття 4	Стратегічний аналіз зовнішнього середовища. Розробка бізнес-плану в програмі Project Expert. Заповнення модулів "Список продуктів", "Оточення", "Компанія"	Вивчити підхід "зверху вниз" та "знизу вгору" для ідентифікації компетенцій компанії
Тема 8	Опис ринку та його цільових сегментів. Аналіз конкурентів. Визначення попиту на продукти/послуги			Вивчити різні підходи для оцінки ємності ринку
Тема 9	Розробка плану маркетингу. Методи прогнозування продаж	Лабораторні заняття 5	Розробка календарного плану для обраного проєкту. Модулі "Список активів", "Список ресурсів". Розробка виробничого плану. Модулі "Матеріали та комплектуючі"	Вивчити та скласти маркетингову програму для обраного продукту
Тема 10	Розробка плану виробництва. Виробничий процес. Виробничі витрати			Вивчити операційні конкурентні переваги за допомогою аналізу "ланцюжка цінностей"
Тема 11	Розробка організаційного плану. Основні форми власності	Лабораторні заняття 6	Розробка плану персоналу. Розробка фінансового плану. Модулі "Загальні витрати"	Вивчити питання кадрової політики та розвитку персоналу
Тема 12	Розробка фінансового плану			Вивчити які види діяльності підприємства впливають на формування грошового потоку
Тема 13	Основні економічні показники бізнес-середовища	Лабораторні заняття 7	Формування фінансових звітів. Модулі "Прибутки та збитки", "Баланс", Аналіз беззбитковості	Вивчити види податків та існуючі податкові системи
Тема 14	Методи аналізу та оцінки проєкту			Вивчити переваги та недоліки методу, заснованого на розрахунку чистої наведеної вартості
Тема 15	Аналіз та оцінка ризиків	Лабораторні заняття 8	Аналіз беззбитковості. Проведення аналізу чутливості. Оформлення та презентація бізнес-плану	Вивчити методи страхування ризиків
Тема 16	Сучасні інформаційні технології в бізнес-планування			Вивчити застосування сучасних інформаційних технологій в бізнес-плануванні на українських підприємствах

Література

1. Должанський, І. З., Загорна, Т. О. (2009). Бізнес-план: технологія розробки: навч. посібник. МЕН. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літ., 384 с.
2. Васильців, Т. Г. [та ін.].(2013). Бізнес-планування: навч. посібник. Київ: Знання, 207 с.
- 3 Савченко, О. І., Нестеренко, Р. О., Побережний, Р. О. (2015). Інноваційне підприємництво та бізнес-планування: навч.-метод. посібник / дар. О. І. Савченко ; НТУ "ХПІ". Харків: Щедра садиба плюс, 160 с.
- 4 Волинчук, Ю. В. [та ін.] (2018). Підприємництво і торгівля: навч. посібник / заг. ред.: Л. Л. Ковальська, І. В. Кривов'язюк ; ЛНТУ. Київ: Кондор, 620 с.
- 5 Ільчук П. Г. [та ін.] (2019). Бізнес-планування та управління проектами: навч. посібник / НУ "ЛП", ТзОВ "АЙКЮ ХОЛДИНГ". Львів: Новий світ - 2000, 2019. 216 с. : рис., табл. (Вища освіта в Україні).
- 6 Методичні вказівки до лабораторних робіт з курсу "Розробка проектів, планів та програм розвитку соціально-економічних об'єктів" для студентів спеціальності 8.000003 – управління проектами / укл. Гринченко М. А.; НТУ "ХПІ". Харків, 2003. 28 с.

1. Программа - Project Expert 6.0. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.studmed.ru/programma-project-expert-60_64e806a.html
2. Шапиро, Л. Д. Методическое пособие по составлению бизнес-планов с использованием программного продукта Project Expert. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.twirpx.com/file/35975/>

Норми академічної етики

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі курсу.